Súd:	Krajský súd Košice
Spisová značka:	9Co/141/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu:	7109200468
Dátum vydania rozhodnutia:	23. 02. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Dana Popovičová
ECLI:	ECLI:SK:KSKE:2017:7109200468.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dany Popovičovej a sudkýň JUDr. Viery Bodnárovej a JUDr. Táni Veščičikovej v spore žalobcu: ASANARATES s.r.o., so sídlom v Košiciach, Park Angelinum 4, IČO: 36 606 693, zastúpeného JUDr. Vladimírom Kotusom, advokátom so sídlom v Košiciach, Žižkova 6, proti žalovanému: Petit press, a.s. Bratislava, so sídlom v Bratislave, Lazaretská 12, IČO: 35 790 253, zastúpeného PALŠA A PARTNERI, ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA, spol. s r.o., so sídlom v Prešove, Masarykova 13, o ochranu osobnosti proti zásahu do dobrej povesti, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Košice I zo dňa 9.2.2016 č.k. 11C/14/2009-269 takto

r o z h o d o l :

P o t v r d z u j e rozsudok vo vyhovujúcom výroku, ktorým bola uložená povinnosť žalovanému zaplatiť žalobcovi 15.000,- eur.

Žalovaný je povinný nahradiť trovy odvolacieho konania žalobcu v celom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Košice I (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi nemajetkovú ujmu vo výške 15.000,- eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti návrh žalobcu zamietol. O trovách konania si vymienil rozhodnúť po právoplatnosti rozsudku.

2. Rozhodol tak o žalobe, ktorou žalobca žiadal uložil žalovanému povinnosť do 5 dní od právoplatnosti rozsudku zverejniť v denníku Košický Korzár vyhlásenie o nepravdivosti skutočností uvádzaných v denníku Košický Korzár zo dňa XX.XX.XXXX v článku „F.C.: V. B. U. Z. na strane 1,2 v tej časti, že tromi trojročnými chlapcami nájdená nástraha dňa X.XX.XXXX v areály materskej škôlky v C. G. F. Š., požitie ktorej sa nepreukázalo, nebola položená pracovníkmi deratizačnej obchodnej spoločnosti ASANARATES s.r.o. za čo sa spoločnosti a jej konateľovi V. L. ospravedlňuje. Žiadal taktiež uložiť žalovanému povinnosť zaplatiť mu nemajetkovú ujmu vo výške 20.000,- eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Žalobu odôvodnil tým, že v denníku Košický Korzár dňa XX.XX.XXXX na úvodnej strane s upútavkou a na strane 3 bol uverejnený článok „V. J. B. kde je popísané, že traja trojroční chlapci údajne mali požiť v areály materskej škôlky G. Š. F. Z. C. jed na potkany. Následne dňa XX.XX.XXXX denník Košický Korzár na úvodnej strane s upútavkou a na strane 2 zverejnil článok „F.: V. B. U. Z.!“ ktorý obsahuje nepravdivé obvinenia riaditeľky škôlky, žalobcu a jeho konateľa V. L. a spoločnosti ASANARATES s.r.o., že jeho pracovníci dali na nepatričné miesto, deťom prístupné, jed na potkany. Napriek argumentom a dôkazom žalobcu, žalovaná zotrvala na svojom nepodloženom tvrdení, ktoré žalovaný v článku redaktorov vo svojom denníku aj zverejnil. V skutočnosti pracovníci spoločnosti ASANARATES s.r.o. jed na potkany neumiestnili, ani umiestniť nemohli a na základe nepravdivých tvrdení zverejnených v novinách došlo k poškodeniu dobrej povesti spoločnosti ASANARATES s.r.o. a

jej konateľa, ktorý pod takýmto obchodným názvom dlho podniká a je v meste aj mimo neho ohľadne tejto činnosti známy.

3. V priebehu konania sa žalobca rozhodol zobral žalobu späť v tej časti, ktorou žiadal, aby súd uložil žalovanému povinnosť ospravedlniť sa žalobcovi v znení ním navrhnutom z dôvodu, že vzhľadom na dlhý časový odstup takmer dvoch rokov od uverejnenia článku, by uloženie takejto povinnosti stratilo význam a naviac by mohlo sťažiť doposiaľ ťažko obnovenú dobrú povesť žalobcu pripomínaním skutočností spred viac ako dvoch rokov. Ochrana žalobcu v tomto smere by preto nesplnila svoj cieľ. Žalovaný so späťvzatím žaloby súhlasil, preto súd prvej inštancie v tejto časti uznesením zo dňa 18.9.2013 konanie právoplatne zastavil. Nárok žalobcu v tejto časti preto už nebol predmetom ďalšieho konania.

4. Predmetom prvostupňového konania tak zostal nárok žalobcu v tej časti, ktorou sa domáhal voči žalovanému zaplatenia nemajetkovej ujmy vo výške 20.000,- eur.

5. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní a po právnom posúdení veci v zmysle § 11, § 13 ods. 1 až 3, § 19b ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka bol toho názoru, že žalovaný v uverejnených článkoch nepostupoval zákonným spôsobom. V článkoch síce interpretoval informácie, ktoré boli predmetom verejného záujmu, a to ochrany zdravia a života ľudí, neplnil (správne má byť zrejme „naplnili“ - názor odvolacieho súdu) úlohy stanovené tlačovým zákonom, avšak týmito článkami zasiahol do dobrej povesti žalobcu. Články boli uverejnené v denníku s krátkym časovým odstupom, priniesli tému pre čitateľa veľmi atraktívnu, šokujúcu a aktuálnu, pričom tieto články na seba tematicky aj nadväzovali. Z tohto pohľadu preto súd prvej inštancie vyhodnotil, že obsah článkov mohol vyvolať dojem, že informácie sa týkajú práve žalobcu, aj keď tento bol spomenutý cestou štatutárneho zástupcu v článku zo dňa XX.XX.XXXX. Zodpovednosť žalovaného v danom prípade je daná aj vzhľadom na charakter článku zo dňa XX.XX.XXXX, ktorým bol žurnalizovaný rozhovor, resp. reportáž. Súdna prax totiž ustálila, že samotná okolnosť, že vydavateľ v publikovanom interwiev presne reprodukoval výroky osoby, s ktorou bol rozhovor v tejto forme uskutočnený, nemôže v prípade spôsobilosti týchto výrokov zasiahnuť do osobnostných práv inej osoby, bez ďalšieho viesť k záveru, že vydavateľ nenesie za takýto zásah zodpovednosť (viď rozsudok MS ČR zo 7.2.2001 sp. zn. 30Cdo 214/2000). Rovnako tiež nemožno podľa názoru súdu prvej inštancie vylúčiť zodpovednosť žalovaného v danej veci len z toho dôvodu, že iniciátorom rozhovoru bol žalobca.

6. Podstatou sporu v danom prípade podľa názoru súdu prvej inštancie je konflikt medzi ústavou, zaručeným právom na slobodu prejavu, právom na informácie a ich šírením podľa čl. 26 Ústavy SR a právom na ochranu osobnosti podľa čl. 19 Ústavy SR. Každý konflikt vo vnútri systému základných práv a slobôd treba riešiť podľa zásady ich spravodlivej rovnováhy. Nespochybniteľnou je základná funkcia, ktorú tlač plní v demokratickej spoločnosti, ktorou je informovanie verejnosti. Tlač ale nesmie prekročiť určité hranice, aj keď jej povinnosťou je šíriť informácie vo verejnom záujme. Sloboda prejavu sa vzťahuje nielen na informácie alebo myšlienky priaznivo prijímané, považované za neškodné, či bezvýznamné ale aj na tie, ktoré zraňujú, šokujú alebo znepokojujú v duchu plurality, tolerancie, otvorenosti, bez ktorých nemôže byť demokratická spoločnosť (viď rozsudky ESĽP Hertel proti Švajčiarsku, Feldek proti Slovensku). Inkriminované články súd prvej inštancie posudzoval z hľadiska pravdivosti údajov, ktoré tam boli uvedené a zistil, že tieto informácie poskytnuté žalovaným pravdivé neboli. Je síce pravdou, že bol nimi sledovaný legitímny cieľ v dobrej viere, keďže išlo o vec verejného záujmu, avšak uverejnenie týchto článkov malo dopad na úsudok a uvažovanie ľudí, t.j. čitateľov ako aj ďalších subjektov. Čitatelia denníka Korzár uverejnené články vnímali ako ohrozenie života a zdravia, pričom deratizácia bola financovaná z komunálneho rozpočtu. Táto správa veľmi negatívne ovplyvnila verejnú mienku a takéto konanie žalobcu verejnosť považovala za nezodpovedné nakladanie s verejnými peniazmi v ich neprospech. Predmetné články štýlom písania a dramatickým opisom situácie a scén pôsobili na čitateľov šokujúco, aj vzhľadom k tomu, že sa skutočnosti týkali práve maloletých detí v materskej škôlke. Okrem toho články traumatizovali aj rodičov maloletých detí, vyvolali obavy o ich život a zdravie. Žalobca ako spoločnosť je subjektom, ktorý zabezpečuje deratizáciu verejných priestorov pod správou mesta, mestských častí a iných subjektov. Rozhodujúcim pre posúdenie nároku bol aj účel zverejnených článkov, ktoré mali priniesť informácie verejnosti, pričom tieto články vzbudili pochybnosti o činnosti žalobcu bez toho, aby mali reálny podklad. Vzhľadom na tieto skutočnosti predmetné články posudzoval súd prvej inštancie jednotlivo, ale i v kontexte ako celok, pričom dospel k záveru, že obsah článkov bol objektívne spôsobilý zasiahnuť do dobrej povesti žalobcu ako právnickej osoby. K zásahu

do dobrej povesti žalobcu došlo konaním žalovaného, keď uverejnené články zasiahli do dobrej povesti žalobcu a boli objektívne spôsobilé do nej zasiahnuť a poškodiť ho závažným spôsobom. S prihliadnutím na uverejnené články, informácie v nich poskytnuté a sprostredkované, zmysel týchto článkov, ich obsah a výrazové prostriedky, ich formu a štruktúru, súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobcovi patrí náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 15.000,- eur. Uvedenú sumu považoval za dostatočnú s prihliadnutím na predložené listinné dôkazy, vykonané dokazovanie a obsah uverejnených článkov. Z tohto dôvodu priznal žalobcovi voči žalovanému náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 15.000,- eur. Z rovnakých dôvodov v prevyšujúcej časti žalobu ako nedôvodnú zamietol. Pri rozhodovaní o náhrade nemajetkovej ujmy v peniazoch prihliadol aj na tú skutočnosť, že články boli uverejnené v roku XXXX, od uverejnenia článkov uplynula dostatočne dlhá doba a vzhľadom na tieto skutočnosti je potrebné, aby bolo odčinené zverejnenie nepravdivých údajov žalovaným rovnocenným spôsobom a predovšetkým primeraným finančným zadosťučinením. Pri výške priznania finančného zadosťučinenia prihliadol aj na tú skutočnosť, že primárny spôsob zadosťučinenia je v dobe rozhodnutia súdu oslabený, keďže ospravedlnenie stráca svoj význam z dôvodu dlhšieho časového odstupu od uverejnených článkov. Preto súd starostlivo zvážil priznanie finančného zadosťučinenia a rozhodol tak, ako vyplýva z výroku jeho rozsudku.

7. O trovách konania si vymienil rozhodnúť po právoplatnosti rozhodnutia (§ 151 ods. 3 O.s.p.).

8. Proti tomuto rozsudku, a to voči jeho vyhovujúcej časti v zákonnej lehote podal odvolanie žalovaný z dôvodov podľa § 205 ods. 2 písm. a/, d/ a f/ O.s.p. a odvolaciemu súdu navrhol, aby rozsudok v tejto časti zmenil a žalobu zamietol, prípadne, aby rozsudok v napadnutej časti zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Uplatnil náhradu trov konania. Odvolateľ poukázal na jednoznačný a neprehliadnuteľný fakt vyplývajúci z obsahu spisu, že v konaní po zrušení pôvodného rozhodnutia súdu prvej inštancie uznesením zo dňa 28.4.2014 nedošlo k tvrdeniu a najmä k preukázaniu žiadnej novej, či inej pre rozhodnutie o veci samej rozhodujúcej, či dôležitej skutočnosti, pre ktorú by bolo dôvodné rozhodnúť úplne protichodným spôsobom, teda vyhovením žalobe v časti primeraného zadosťučinenia v peniazoch. Vytkol súdu prvej inštancie, že svojím rozhodnutím odňal možnosť riadne a zákonom stanoveným spôsobom konať pred súdom, keďže rozhodnutie je založené na nesprávnom posúdení veci a je nepresvedčivé a nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov. Vykonané dôkazy nekorešpondujú so skutkovými závermi uvedenými v rozhodnutí súdu. Nestotožnil sa so záverom súdu prvej inštancie pokiaľ v odôvodnení uviedol, že „súd je toho názoru, že odporca pri týchto článkoch nepostupoval zákonným spôsobom a interpretoval informácie, ktoré boli predmetom verejného záujmu a to ochrana zdravia, života ľudí a neplnili tak úlohy stanovené tlačovým zákonom." Súd prvej inštancie zjavne konal a rozhodol nad rámec žaloby a nad rámec petitu žaloby, keďže podľa petitu žaloby nebol článok zo dňa XX.XX.XXXX ani predmetom „záujmu" žalobcu a teda toho čoho sa žalobca v žalobe domáhal. Úplne nesprávny je právny záver súdu prvej inštancie, že štatutárny zástupca žalobcu nezodpovedá za vlastné výroky a že za vlastné výroky štatutárneho zástupcu nesie zodpovednosť vydavateľ. V článku zo dňa XX.XX.XXXX nebolo nikde uvedené obchodné meno žalobcu, čo súd aj skonštatoval, preto k zásahu do dobrej povesti právnickej osoby nemohlo ani dôjsť. V článku zo dňa XX.XX.XXXX bolo uvedené obchodné meno žalobcu Asanarates, s.r.o., Košice v logickej súvislosti s predmetom konfrontácie vyvolanej „šéfom deratizačnej firmy V. L.". Znova pripomenul, že stretnutie a aj konfrontácia bola vyvolaná z iniciatívy pána V. L., ktorý vytvoril priestor pre ním želané pravdivé informovanie o danej veci prostredníctvom priamych vecných vyjadrení zúčastnených subjektov. Neobstojí ani záver súdu prvej inštancie, že informácie uverejnené v daných článkoch neboli pravdivé. V žiadnej časti odôvodnenia totiž súd prvej inštancie neuviedol, na základe čoho dospel k záveru o nepravdivosti informácií uverejnených v článku zo dňa XX.XX.XXXX. Neuviedol ani, ktoré dôkazy vykonané pred súdom svedčia o takomto závere. Bolo zákonnou povinnosťou súdu uviesť, na základe akého vykonaného dokazovania, či ktorého konkrétneho dôkazu dospel k záveru, ktorý bol úplne odlišný od pôvodného rozsudku. Rozhodnutie je podľa odvolateľa nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov. Odvolací súd zadal úlohu súdu prvej inštancie doplneným dokazovaním posúdiť uplatnený nárok z hľadiska pravdivosti údajov, teda či informácie, ktoré boli obsahom predmetných článkov verejnosti sprostredkované, boli založené na pravdivých faktoch. V ďalšom konaní sa podľa názoru odvolateľa vykonaným dokazovaním preukázalo, a to opakovanými výsluchmi svedkov, najmä výsluchom štatutárneho zástupcu žalobcu, že tieto informácie a údaje pravdivé boli. Svedkyňa K.. G. O., P. škôlky potvrdila, že tam uvedené naozaj povedala. Na otázku, či p. L. povedala: „Keď deti granuly pojedli, volala som ihneď na Váš dispečing, kde mi potvrdili, že ľudia z Vašej firmy tu deratizovali," svedkyňa odpovedala, že to povedala, keď jej zatelefonovali, tak jej na dispečingu povedali, že uvedená firma u nich deratizovala, až neskôr sa dozvedela, že

to mal byť omyl. Svedkyňa - O.. I. F. škôlky, ktorá uviedla, že sa na konfrontácii u riaditeľky škôlky zúčastnila, na konfrontácii boli prítomní okrem p. O. Q. O.. L. aj novinári. Svedkyňa po prečítaní jej citácii z predmetných článkov potvrdila, že tam uvedené naozaj povedala. Svedok - C. A., autor článku zo dňa XX.XX.XXXX a spoluautor článku zo dňa XX.XX.XXXX na pojednávaní povedal, že na konfrontáciu boli volaní zo strany p. L.. Uviedol, že na konfrontácii zväčša iba počúvali a že v článku zo dňa XX.XX.XXXX sú uvedené vyjadrenia oboch zúčastnených strán a všetko v článkoch uviedli tak ako to odznelo. Štatutárny zástupca žalobcu, V. L., súdu uviedol, že on sám chcel konfrontovať vzniknutú situáciu, preto volal do redakcie Korzár (!). Sám mal aktívny záujem vec riešiť verejne prostredníctvom médií. Hneď v ten deň (XX.XX.XXXX) sa stretli, boli u riaditeľky MŠ, prebehla konfrontácia s tým, že boli prítomní novinári, konateľ žalobcu, riaditeľka školy a asi 3 učiteľky. Uviedol, že to chcel vysvetliť za prítomnosti riaditeľky a novinárov. Ďalej uviedol, že článok bol zverejnený okrem denníka Korzár aj v iných denníkoch, napr. Nový Čas, Plus 1 deň. Pri konfrontácii u riaditeľky školy boli novinári z televízie JOJ, STV a Markíza. O udalosti bol s ním urobený aj rozhovor u neho v práci, ktorý mal byť odvysielaný v televízii Markíza. Súd prvej inštancie po naplnení pokynu odvolacieho súdu dospel v ďalšom konaní k záveru o naplnení legitímneho cieľa v dobrej viere. Žalobu bolo preto potrebné zamietnuť. Žalobca neuniesol dôkazné bremeno tvrdenia spôsobilosti zásahu a najmä tvrdenia následkov, ktoré by boli spôsobilé v priamej príčinnej súvislosti neoprávnene zasiahnuť do dobrej povesti právnickej osoby. Záver súdu prvého stupňa, že „Čitatelia denníka Korzár uverejnené články vnímali ako ohrozenie života a zdravia "nevyplynul zo žiadnej časti vykonaného dokazovania. Podobne tak zo žiadnej časti vykonaného dokazovania nevyplynul záver, že „Táto správa (ktorá?) veľmi negatívne ovplyvnila verejnú mienku (ako?) a takéto konanie (spočívajúce v čom?) žalobcu považovali (kto?) za nezodpovedné nakladanie s verejnými zdrojmi v ich neprospech." Nie články ale len a iba samotná v nich opísaná udalosť mohla prípadne a prirodzene „traumatizovať'" rodičov maloletých detí, no ani to nebolo v konaní žalobcom preukázané tak, že by našim článkom došlo k zásahu do dobrej povesti žalobcu (právnickej osoby a nie konateľa) a nevyplynulo to zo záverov vykonaného dokazovania pred súdom. Nie je správny záver súdu prvého stupňa, že by články obsahovali informácie „bez toho, aby mali reálny podklad". Súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Nesprávne, nezákonné a nepreskúmateľné je i rozhodnutie súdu o „patriacej náhrade za nemajetkovú ujmu v sume 15.000,- eur". V prvom rade si súd prvého stupňa ani riadne neustálil, čo je predmetom konania. Nešlo predsa o konanie o ochranu osobnosti (ako to vyplynulo prekvapujúco už zo záhlavia rozsudku - „o ochranu osobnosti proti zásahu do dobrej povesti"), nešlo ani o konanie o ochranu osobnosti konateľa (ako to nepriamo vyplýva z viacerých častí odôvodnenia rozsudku). Išlo a ide predsa o konanie o ochranu dobrej povesti právnickej osoby a o poskytnutie primeraného zadosťučinenia. V tomto konaní súd rozhoduje nie o náhrade nemajetkovej ujmy, ale rozhoduje o primeranom zadosťučinení, ktoré sa môže požadovať aj v peniazoch. Žiadne nepriaznivé následky žalobca nepreukázal, pričom konanie prebiehalo na základe žaloby doručenej súdu 12.01.2009. Nepriaznivé následky ani ku dňu vyhlásenia vo februári 2016 nenastali, čo vyplýva z obsahu súdneho spisu na základe vykonaného dokazovania. Žalobca nepreukázal zásah do dobrej povesti a už vôbec nie dôvod, pre ktorý by malo byť primerané zadosťučinenie poskytnuté na základe rozhodnutia nezávislého súdu, dokonca aj v peniazoch. Toto opäť vyplýva priamo z obsahu súdneho spisu na základe vykonaného dokazovania. Súd tiež neuviedol prečo znížil žalobcom žiadanú sumu v peniazoch a prečo sa nezaoberal v tejto časti veci aj odpoveďou uverejnenou XX.XX.XXXX. Články boli uverejnené v snahe napomôcť tomu, aby sa niečomu podobnému v budúcnosti zabránilo, pričom išlo o legitímny záujem novinára priniesť informácie verejnosti. Z vykonaného dokazovania a z obsahu spisu vyplýva, že uverejnenie prvého článku v poradí zo dňa XX.XX.XXXX bolo aj podľa svedkov vyvolané na podnet rozhorčených rodičov maloletých detí alebo zamestnancov nemocnice, kde boli deti hospitalizované. Tento článok nebol spôsobilý zasiahnuť do dobrej povesti žalobcu, nakoľko o žalobcovi nie sú v článku uvedené žiadne údaje. Druhý článok zo dňa XX.XX.XXXX vznikol z iniciatívy samotného žalobcu, pričom článok je reportážou konfrontácie, obsahom ktorej je poskytnutie informácie čitateľom o priebehu konfrontácie medzi riaditeľkou škôlky, učiteľkou škôlky a konateľom žalobcu. Správnosť opisu konfrontácie vyplynula z výpovedí svedkov. Do dobrej povesti žalobcu sa nemôže zasiahnuť pravdivým informáciami o tom, čo sa na stretnutí skutočne a preukázateľne odohralo. Pravdivé informácie nemôžu byť objektívne spôsobilé poškodiť dobrú povesť právnickej osoby. Navyše na žiadosť žalobcu bez výhrad XX.XX.XXXX v denníku bolo uverejnené aj stanovisko žalobcu k článkom. Podľa názoru odvolateľa z vykonaného dokazovania vyplynulo, že uverejnením predmetných článkov nemohlo dôjsť k neoprávnenému zásahu do dobrej povesti žalobcu a žalobcovi nevznikol nárok ani na primerané zadosťučinenie v peniazoch. Súd prvej inštancie neskúmal ani nevyhodnotil, akú prípadnú dobrú povesť žalobca pred uverejnením článkov mal, akou intenzitou došlo k tvrdenému zásahu a ako bola znížená dobrá povesť žalobcu. Výroky zúčastnených osôb boli

uvedené v úvodzovkách, jasne znázornené ako názory týchto osôb a interpretované informácie boli prezentované spôsobom, o ktorom si priemerný čitateľ mohol myslieť, že nejde o všeobecný názor, ale názor dotknutých osôb. Navyše súd neprihliadol na tú skutočnosť, že o žalobcovi informovali aj iné média - televízne stanice a denníky. Pre úplnosť poukázal na to, že súd prvej inštancie nepostupoval podľa § 118a ods. 1, 2 O.s.p.

9. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného navrhol potvrdiť rozsudok ako vecne správny. Pravdivosť tvrdení v článku, ktoré žalobca označil ako nepravdivé mal preukázať žalovaný. Nepravdu nemožno preukázať. O všetkých nepravdivých tvrdeniach v článku vypovedal celý rad svedkov. V konaní bolo jednoznačne listinnými dôkazmi preukázané, že predmetnými článkami žalobcovi bola spôsobená finančná škoda. Táto skutočnosť vyplýva z listu A. A. Š. G. Ú. XX J. V. XX.X.XXXX, ktorým vypovedalo zmluvu na deratizačné služby žalobcovi a z ich vyjadrenia na výzvu žalobcu zo dňa 17.6.2011. Z výpovedí svedkov je jednoznačné, že zámerom novinárov bolo len vyvolať dramatickú senzáciu a vôbec nešlo o verejnú diskusiu, ako tvrdí žalovaný. Novinári nezistili a ani nemali snahu uverejniť tú rozhodujúcu skutočnosť, že žalobca dňa X.XX.XXXX priestory škôlky nederatizoval (písomný podpísaný doklad, že deratizácia bola až XX.XX.XXXX). Čitateľ tak nemal možnosť tento fakt hodnotiť a takto si utvoriť vlastný úsudok na vec na základe pravdivých informácií. Žalobca preukázal celkovo negatívy dopad uverejnených článkov na jeho dobrú povesť. Poukázal na to, že „Korzár“ je mienkotvorný denník vydávaný v celom regióne v niekoľkotisícovom náklade, jeho internetová verzia je celosvetová, denník je masívne dostupný a populárny.

10. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací prejednal odvolanie žalovaného bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len "C.s.p.") v rozsahu danom ust. § 379 a § 380 C.s.p., z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je opodstatnené.

11. Rozsudok je v napadnutom vyhovujúcom výroku vecne správny, preto ho odvolací súd v zmysle ust. § 387 ods. 1 C.s.p. potvrdil.

12. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 23.2.2017 o 12.35 hod. v pojednávacej miestnosti č. dv. 206/II. posch., pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia boli zverejnené dňa 14.2.2017 na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach v zmysle ust. § 219 ods. 3 C.s.p..

13. Žalovaný namieta odvolacie dôvody podľa § 205 ods. 2 písm. a/, d/ a f/ O.s.p. (ide o odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. a/, f/ a h/ C.s.p.) teda, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p., že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

14. Odvolací súd dospel k záveru, že tieto odvolacie dôvody nie sú naplnené.

15. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v dostatočnom rozsahu pre náležité zistenie skutkového stavu, vykonané dôkazy vyhodnotil podľa ust. § 132 O.s.p., účinného v čase jeho rozhodovania, z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktorých aj založil svoje rozhodnutie, zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver, pričom sa nedopustil ani žiadnej vady konania, prípadne dôvodu zakladajúceho aplikáciu ust. § 221 ods. 1 O.s.p., preto odvolací súd rozsudok v napadnutej vyhovujúcej časti ako vecne správny podľa ust. § 387 ods. 1 C.s.p. potvrdil.

16. Správne a zákonu zodpovedajúce sú aj dôvody rozsudku, s ktorými sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje a na tieto odkazuje (§ 387 ods. 2 C.s.p.).

17. Odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie dáva odpoveď na všetky argumenty uvádzané žalovaným v odvolaní. Žalovaný pritom uvádza skutočnosti, ktoré už boli uvedené pred súdom prvej inštancie a s ktorými sa súd náležite a správne vyporiadal pri rozhodovaní vo veci. Preto odvolacie námietky nie sú spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku.

18. K odôvodneniu rozsudku súdu prvej inštancie a k odvolacím námietkam žalovaného odvolací súd dopĺňa nasledovné:

19. Žalobca je právnickou osobou, zapísanou v Obchodnom registri (§ 18 ods. 2, § 19a ods. 2 Obč. zákonníka), preto podlieha ochrane v zmysle ust. § 19b Občianskeho zákonníka, teda je osobou oprávnenou na uplatňovanie nárokov na zdržanie sa zásahov do jeho dobrej povesti, ale aj na primerané zadosťučinenie, ktoré môže byť požadované aj v peniazoch. Účelom ust. § 19b Občianskeho zákonníka je umožniť právnickej osobe domáhať sa súdnej ochrany pred neoprávneným zásahom do dobrej povesti, pričom táto zákonná úprava nadväzuje na právnu úpravu ochrany osobnosti, obsiahnutú v ust. § 11 a nasl. Obč. zákonníka. Právnická osoba rovnako ako fyzická osoba sa môže domáhať ochrany pred uvádzaním nepravdivých údajov, či obvinení, spôsobilých poškodiť jej vážnosť a dobrú povesť.

20. Za zásah do dobrej povesti právnickej osoby je treba považovať také konanie, ktoré je objektívne spôsobilé poškodiť dobrú povesť, spôsobiť ujmu na dobrom mene pred inými subjektmi a vyvolať negatívny dojem. Za takýto zásah možno považovať aj publikovanie nepravdivých alebo pravdu skresľujúcich údajov prostredníctvom tlače. Nepravdivé alebo pravdu skresľujúce údaje je potrebné chápať ako skutočnosti, ktoré je možné hodnotiť z hľadiska pravdivosti (nepravdivosti) alebo skutočnosti, ktoré takto nie je možné hodnotiť, ale tieto sú podávané tak, že vedú ku skresľovaniu informácii (napr. údaj vytrhnutý z kontextu, zaradený do inej súvislosti, zverejnenie iba časti informácie a pod.).

21. Správne súd prvej inštancie uzavrel, že obsahom článkov uverejnených v denníku Košický Korzár dňa XX.XX.XXXX Q. V. XX.XX.XXXX došlo k zásahu do dobrej povesti žalobcu, nakoľko obsah týchto článkov vytvára celkový dojem, že žalobca je zodpovedný za uloženie nástrah na hubenie potkanov v materskej škôlke na Š. F.. Z. C., a že týmto konaním došlo k ohrozeniu detí a poškodeniu ich zdravia, teda zanedbaniu povinností zo strany žalobcu. Z obsahu predmetných článkov tak vyplýva nepravdivá informácia týkajúca sa žalobcu, pričom v dôsledku tejto nepravdivej informácie došlo k zásahu do dobrej povesti žalobcu a bola mu spôsobená aj ujma. Obsah týchto článkov totiž vyvolal negatívny dojem ohľadom podnikateľskej činnosti žalobcu a to v očiach verejnosti, ale aj obchodných partnerov žalobcu.

22. Na týchto záveroch nemení nič ani tá skutočnosť, že v prípade článku zo dňa XX.XX.XXXX ide o žurnalizovaný rozhovor. Súdna prax totiž ustálila, že samotná okolnosť, že vydavateľ v publikovanom interwiu presne reprodukoval výroky osoby, s ktorou bol rozhovor v tejto forme uskutočnený, nemôže v prípade spôsobilosti týchto výrokov zasiahnuť do osobnostných práv inej osoby, bez ďalšieho viesť k záveru, že vydavateľ nenesie za takýto zásah zodpovednosť (rozsudok NS ČR zo 7.2.2001 sp. zn. 30Cdo 214/2002, na ktorý už poukázal odvolací súd v uznesení zo dňa 28.4.2014 č.k. 3Co/584/2013-165). Ani samotná tá skutočnosť, že iniciátorom rozhovoru bol žalobca nevylučuje zodpovednosť žalovaného v danej veci. Samotný obsah predmetných článkov, výrazové prostriedky tam použité, ich forma a štruktúra totiž jednoznačne vyvodzujú dojem, že za daný stav zodpovedal žalobca, ako právnická osoba podnikajúca v oblasti deratizácie.

23. Je zrejmé, že zverejnením spomínaných článkov došlo k stretu slobody prejavu s právom na ochranu dobrej povesti. V danom prípade však žalovaný neuniesol dôkazné bremeno o preukázaní tej skutočnosti, že v predmetných článkoch bola zverejnená pravdivá informácia, čo by vylúčilo neoprávnenosť zásahu, preto správne postupoval súd prvej inštancie, ak dal prednosť v danom prípade ochrane dobrej povesti žalobcu.

24. Nemožno súhlasiť s názorom odvolateľa, že dôkazné bremeno o preukázaní pravdivostí tvrdení uverejnených v daných článkoch je na žalobcovi. Z obsahu hypotézy právnej normy ust. § 19b Občianskeho zákonníka totiž možno vyvodiť, že dôkazné bremeno o preukázaní pravdivosti zverejnených informácií je na žalovanom, ktorý by v konaní musel preukázať, že obsah článkov sa zakladá na pravdivých informáciách. V danom prípade k tomu však nedošlo, nakoľko žalovaný žiadnym spôsobom v konaní nepreukázal zodpovednosť žalobcu za daný stav. Z dokazovania vykonaného pred súdom prvej inštancie totiž vyplynulo, že v období predchádzajúcom udalosti zo dňa X.XX.XXXX žalobca neumiestnil nástrahy na hubenie potkanov v materskej škôlke G. Š.Á. F.. Z. C., a že sa tak stalo až po incidente dňa XX.XX.XXXX.

25. Aj podľa názoru odvolacieho súdu nemožno prehliadnuť legitímny cieľ žalovaného v dobrej viere, a to priniesť informáciu, ktorá by mala vystríhať občanov pred nástrahami (jed na potkany) nachádzajúcimi sa na verejnosti, avšak za situácie, keď obsahom daných článkov došlo k zásahu do dobrej povesti žalobcu

je potrebné dať prednosť právu na ochranu dobrej povesti na strane žalobcu pred právom žalovaného na zverejňovanie informácií.

26. Aj podľa názoru odvolacieho súdu v predmetnej veci boli splnené všetky zákonné predpoklady pre priznanie primeraného zadosťučinenia žalobcovi.

27. V konaní bolo dostatočným spôsobom preukázané, že uverejnením predmetných článkov v regionálnom denníku Košický Korzár s východoslovenskou pôsobnosťou bola vyvolaná negatívna reakcia v širokom okolí žalobcu, pričom s negatívnymi následkami sa žalobca musel vyrovnávať aj pri ďalšej podnikateľskej činnosti. Žalobca listinnými dôkazmi preukázal, že niektorí zmluvní partneri s ním ukončili po zverejnení týchto informácií spoluprácu. Uverejnenie predmetných článkov vo všeobecnosti, ale aj v podnikateľských kruhoch vzbudilo nedôveru v podnikateľskú činnosť žalobcu a po uverejnení predmetných článkov v spomínanom regionálnom denníku sa žalobca preukázateľne stretol s negatívnymi reakciami okolia, ktoré spočívali v strate zákazok. Tieto skutkové zistenia odvolací súd rovnako ako súd prvej inštancie hodnotí ako závažné následky zásahu vyvolané predmetnými nepravdivými informáciami týkajúcimi sa žalobcu.

28. Nevyhnutnou podmienkou pre priznanie peňažného zadosťučinenia súdom je, že sa priznanie žiadnej inej formy morálneho zadosťučinenia nejaví s ohľadom na okolnosti prípadu postačujúce teda, že ide o prípad, kedy vzniknutú ujmu nemožno z nejakého dôvodu prostredníctvom žiadnej z foriem morálneho primeraného zadosťučinenia primerane zmierniť. Ďalšou podmienkou je, že v dôsledku neoprávneného zásahu došlo k zníženiu dobrej povesti právnickej osoby.

29. Podľa názoru odvolacieho súdu v danom prípade nastali podmienky pre priznanie finančného zadosťučinenia žalobcovi, nakoľko morálne zadosťučinenie sa javí ako nepostačujúce z dôvodu uplynutia dlhšieho časového obdobia od zásahu do dobrej povesti žalobcu. Ďalším zverejnením informácií o žalobcovi by došlo k ďalšiemu narušeniu dobrej povesti žalobcu a obnoveniu nepravdivých informácií týkajúcich sa žalobcu v očiach verejnosti a v podnikateľských kruhoch. Práve z tohto dôvodu je namieste priznanie nemajetkovej ujmy v podobe finančného zadosťučinenia žalobcovi, pričom odvolací súd sa stotožňuje aj s jeho výškou 15.000,- eur z dôvodov uvedených v rozsudku súdu prvej inštancie.

30. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd potvrdil rozsudok vo vyhovujúcej časti podľa § 387 ods. 1 C.s.p. ako vecne správny.

31. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p.. Žalovaný bol v odvolacom konaní neúspešný, preto nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania. V odvolacom konaní bol úspešný žalobca, preto odvolací súd priznal žalobcovi plnú náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanému, tak ako vyplýva z enunciátu tohto rozhodnutia.

32. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie n i e j e prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak
a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,
a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak
a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).
Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je
a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).